

Nr 291.

Av herr **Dahlgren**, om ersättning till värnpliktige *K. G. Sjöberg* för skada, ådragen under militärtjänstgöring.

Värnpliktige 501-46-41 Knut Georg Sjöberg, hemmahörande i Solna, vilken vid i sedvanlig ordning företagen inskrivningsförrättning förklarats fullt vapenför och uttagen till linjetjänst, fullgjorde värnpliktstjänstgöring vid T 1 under tiden 9 april 1942—30 september 1943, nämligen första tjänstgöring under tiden 9 april 1942—3 april 1943 samt därefter beredskaps-tjänstgöring. Den 21 juli 1943, då Sjöberg tjänstgjorde såsom bilförare med uppgift att utföra olika transporter med lastbil, råkade han under arbete med lossning av materiel halka, varvid han ådrog sig en skada i ryggen. Omedelbart efter olycksfallet inställde sig svåra och ihållande smärtor. Sedan Sjöberg påföljande morgon funnit, att han ådragit sig svårartad snedhet i ryggen, inställde han sig vid sjukvisitationen och blev efter vederbörlig läkarundersökning samma dag intagen på etappsjukhus, där han vårdades under tiden 22—24 juli 1943. Efter utskrivning från sjukhuset blev Sjöberg på rekommendation av vederbörande bataljonsläkare tilldelad lindrig inre tjänst under återstående delen av värnpliktstjänstgöringen, som upphörde den 30 september 1943.

Oaktat Sjöberg efter värnpliktstjänstgöringens slut under flera år undergått behandling vid karolinska sjukhuset och vanförestalten, varvid han åtnjutit vård av landets förnämsta läkarexpertis, har han till följd av den genom olycksfallet ådragna skadan erhållit för framtiden bestående men. Sjöberg är nämligen numera endast i stånd att utföra lättare arbeten.

Genom riks försäkringsanstalten har Sjöberg under tiden 12 oktober—28 december 1943 åtnjutit ersättning jämlikt militärsättningsförordningen, varvid den årliga arbetsförtjänsten bestämts till 1 764 kronor. Framställning om fortsatt ersättning efter sistnämnda tidpunkt ävensom retroaktiv sådan, beräknad efter en årlig arbetsförtjänst av 2 160 kronor, har av riks försäkringsanstalten lämnats utan bifall. Som motiv härför har anförts, att sådant samband mellan Sjöbergs militärtjänstgöring och hans efter den 28 december 1943 kvarstående besvär enligt anstaltens mening icke förefunnes, att ersättning enligt militärsättningsförordningen kunde utgå. Efter anförda besvär har försäkringsrådet den 19 januari 1946 fastställt riks försäkringsanstaltens beslut.

Enligt vad som erfares ha försäkringsmyndigheterna vid behandlingen av Sjöbergs ersättningsanspråk fäst största avseende vid det förhållandet, att denne — enligt vad anteckningar på läkarkortet utvisa — vid inskrivningen lär ha varit behäftad med vissa defekter, som gjort honom disponi-

bel för de besvär, som han ådragit sig vid olycksfallstillfället. Sjöberg, som under tiden från slutad skolgång till inträdet i värnplikten, sammanlagt 7 år, förvärvat sin utkomst genom tungt kroppsarbete utan att därvid någonsin ha varit besvärad av förmenta defekter, har först genom riksförsäkringsanstalten erhållit vetskap om förekomsten av desamma. I sina hos försäkringsrådet anförda besvär har Sjöberg åberopat tvenne läkarutlåtanden, det ena utfärdat av docenten vid karolinska sjukhuset Nils Silfverskiöld och det andra av fältläkaren Olof Brodin, vari sambandet mellan värnpliktstjänstgöringen och skadan klart hävdats. Sålunda anför docenten Silfverskiöld bland annat följande.

»Enligt min mening synes det föreligga ett klart och tydligt kausalsammanhang mellan militärtjänsten och patientens nuvarande sjukdomstillstånd, med under militärtjänsten för första gången manifesterade lumbagoischias-besvär. Hans sacrumassymmetri och benförkortning på 1,5 cm torde utgöra en viss disposition för sjukdomen — emellertid ser man ofta personer med dessa förändringar, som äro fullständigt besvärsfria från ryggen.

Sammanfattningsvis: Av allt att döma har sjukdomen yppats under militärtjänst. Någon annan orsak till sjukdomens manifesterande än under militärtjänst inträffat trauma synes mig icke föreligga.»

I det av fältläkare Brodin avgivna utlåtandet anföres följande.

»Jag har tagit del av handlingarna rörande värnpliktige n:o 501-46-41 Sjöbergs, Knut Georg, ryggskada. Den är kliniskt fastställd och kan med bestämdhet sättas i samband med olyckshändelse i tjänsten den 21 juli 1943. Att den sedan dess i avsevärd grad verkat invalidiserande är klarlagt.

Den militära tjänsten har enligt min mening i väsentlig grad bidragit till den rygginsufficiens varav Sjöberg för närvarande lider.»

Oaktat sålunda avgivna läkaruttalanden ha försäkringsmyndigheterna lämnat Sjöbergs ersättningsanspråk utan bifall.

Skulle återigen avseende fästas vid de defekter, som lära ha konstaterats vid inskrivningsförrättningen, synes egendomligt, att Sjöberg förklarats fullt vapenför och uttagits till linjetjänstgöring, då hans disposition för ryggbesvär av denna art bort vara känt även av den läkare, som tjänstgjorde vid inskrivningsförrättningen.

Med hänvisning till sålunda föreliggande omständigheter får undertecknad hemställa,

att riksdagen måtte, utan hinder av att vederbörande myndigheter funnit ersättning icke kunna utgå, tillerkänna värnpliktige Knut Georg Sjöberg ersättning för de kostnader, som denne haft att vidkännas i anledning av olycksfallet, ävensom livränta till följd av för framtiden bestående nedsättning av arbetsförmågan, allt enligt i militärerättningsförordningen stadgade grunder.

Stockholm den 24 januari 1948.

Gunnar Dahlgren.

Handlingar, som kunna vara av betydelse för frågans bedömande, ävensom specificerad uppgift rörande Sjöbergs ersättningsanspråk komma att överlämnas till vederbörande utskott.
